

KANDI KLÁRI

Hölgy-élczlap

s a társadalmi női emancipatio közlönye.

Előfizetési ára:

Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Megjelenik havonként egyszer,
nagy iven, tömött tartalommal.

Felelős szerkesztő s kiadó
tulajdonos:

BÁTORFI LAJOS.

A lap

szellemi- és anyagi részét illető küldo-
mények bérmentesen a szerkesztőhöz,

NAGY-KANIZSÁRA,
intézendők.

Kandi Klárinak.

Kandi Klári kandi légy,
Kandi, fürgő mint a légy.
Hamarjába, a szobába,
Egyik, másik hajlékába
Szállj be szállj be mint a légy.
Soha elnéző ne légy
Váratlanul résen légy,
Megcsipkedve mint a légy!

Ha ott egy birót találsz,
Midőn asztalára szállsz,
Ki már a papirt vakarja,
Nevét leírni akarja;
Bár a lelkiösmeret
Háborog egy keveset:
Kandi Klári fürgő légy,
Csipd meg orrát mint a légy!

Ha egy választót találsz,
Midőn kancsójára szállsz,
Ki dühöngve jobbra balra,
Mit akar már azt sem tudja,
Mégis kiált: „Éljen ez,
Addig a mig bora lesz!”
Kandi Klári fürgő légy,
Csipd meg nyelvét mint a légy!

Ha képviselőt találsz,
Midőn a terembe szállsz,
Ki szomszédját épen kérdi:
„Mit beszélnek? Ő nem érti!”
S a buffetben épen ott
A sonkára szavazott:
Kandi Klári fürgő légy,
Csipd meg fülét mint a légy!

Ha egy uracsot találsz,
Ha parókájára szállsz
Ki hajlongva, meghajolva
Szív érzelmét el el mondja,
Csillagot, virágokat,
Mig elméje — számolgat:
Kandi Klári fürgő légy,
Csipd meg fejét mint a légy!

Ha egy dús fősvényt találsz,
Midőn erszényére szállsz,
Ki remegve és görnyedve
Aranyait nem csörgetve
Olvasgatja csendesen,
Midőn senki sincs lesen:
Kandi Klári fürgő légy,
Csipd meg körmét mint a légy!

Ha jó barátot találsz
Midőn ide s tova szállsz,
Ki a midőn az nem tudja
Jó barátját elárulja,
S mégis mig a pénze tart,
Éjjel nappal vele tart:
Kandi Klári fürgő légy,
Csipd meg ajkát mint a légy!

Ha egy szerkesztőt találsz,
Midőn a kezére szállsz,
Ki már a veres krétával
A papíron végig nyargal,
Mert a vers bár szép, bár jó,
De csak kezdőtől való:
Kandi Klári fürgő légy,
Csipd meg ujját mint a légy!

Midőn a tömegben szállsz
És ott olyanra találsz,
Kit a szerencse bár emel,
(O! ez ne tántorítson el!)
De szív és ész e m...
Nem fognak ve...
Kandi Klári fürgő légy,
Csipkedd össze mint a légy!

FLÓRA.

A nő mint a teremtés remeke s a jóság teremtője.

Minden meg vala már alkotva az Ur keze által;
 Földön a sok jóság, — égen a sok gyönyörű.
 Ember a földön, angyal az égben s Ő mosolyogva
 Néz keze művén szét és akaratlanul egy
 Könycsepp gördül a földre szeméből és leve egy hölgy!
 Észre vevé könyjét esni a földre az Ur
 S napsugarában küldte parancsát és akaratját :
 „Légy hű képmásom szűmbe, nevelt gyermekem!
 Légy anya és szaporíts, mert nincs több könyje szememnek.
 Légy nemes és boldog! Mint nevelő anya, légy
 Gondviselő fejedelme nemednek. Hő szeretettel
 Árasz jóságot szerte a föld kerekén.“ —
 Elvégezve szavát, még egyszer visszatekint
 És örömmel újra megáldta művét.
 Ekkor a nap szintén örömeiben vérpiros arczzal
 Búcsút intve a szép isteni képre, — letűnt.
 Sejtéd, hogy hölgyünk most árván, elhagyatottan
 Rémteli vadságban, borzadozó ijedés
 Közt maradott?! — Oh nem! — Felserkent keble lakója :
 Háladatosság és térdre omolva vigyáz
 Gyorsan a kék, magas égen csillagok ezreje tűnt fel,
 Mind érzésének szemsugarából eredt.
 — Szinte ma, hogy ha teszünk hálás tettet, szemekinkben
 Apró csillagokat sejt a nemes szeretet! —
 Nyomba' nyílnak a rózsák és liliom-levelek ki,
 Feltárván kelyhök édeni illatukat.
 Ily kéjnek közepett menny csillagi sirni tanultak,
 És a virágok e könyt harmatalakba' szedék.
 Mennyei diacsfény, illatkéj tartotta ölében
 Első hölgyünket, isteni szívadományt.
 És csoda-é, hogy az első ember, látva e pompát
 Félőrvülve rohant, csókba fűrosztani őt
 Ekkor az égről eltűnt fényes csillagok ezre,
 És lőn durva setét minden a föld kerekén.
 Rózsák fonnyadozásnak eredve lehulltak a földre,
 És tövisek nőttek száraikon szanaszét.
 Kellemes illatjok szintén ily szégyenetőkben
 Válni kívánczoltak s esendbe rabolta a lég.
 Bús leve Isten ezen, de azért nem vágyta tiporni,
 Küldé esőt, záport, mosni a szégyenöket;
 Villámlást, rémes dörgést méltó haragául
 Szinte teremté legott. Volt ijedés iszonyu!

Bünbánó érzettel mentek térdre borulni
 Vissza a szép kertbe, — sirtak, imáztak is ott
 Végre az égből angyal jött s hozzájok imigy szólt :
 „Béke legyen veletek ! küldé az Ur ide le.
 Csak legyetek türelemmel. Ész és sziv tietek még.
 Fejlesszétek a jót. Jó nevelésből ered
 Két szép ártatlan csecsemő : a hit és tudomány ! Ezt
 Ápoljátok fel s léssen öröm, dics elég !“ —
 Térdre omolt hölgyünk s fogadá : hű gondja leszen rá !
 Férje pedig nyomban mondta reá : legyen ugy ! —

* * *

Valjon fesse-e azt, hogy a hölgy, mily szent türelemmel
 Várja kicsinje szavát, hogy dadogó ajakán
 Elmondhassa : „apám,“ — „mama,“ — „Isten.“ Csíra e három
 A hit, az istenszó, mert oda hála repül.
 Gondos „apám“ szó nyujtja reményt, eszközt neveléshez.
 Mig „mama“ szent szeretet, vére, tején nevel ő ! —
 Valjon mondjam-e, hogy nincs nappala, éje anyánknak,
 Melybe nyugodt lenne, gondja ne volna reánk.
 Sir jó lelke, ha már bádjadt szemeinkbe' derű nincs,
 S aggódó kebelét dulja a félelem-ár.
 És ha mosolyra nyilott ajakunk, könyjébe fűröszt meg,
 Csakhogy e könny örömét tárja előnkbe dicsőn. —
 Már „anya“ szó maga uj s nagy természetnek alapja,
 S csak nevelés, művelés adja meg égi becsét.
 Szíve verése nekünk kincs, gyöngyöket osztogat azzal ;
 Ah de minek ? nem kell, hisz közelünkbe' vagyon.
 Eldobjuk tőlünk s lemegyünk tenger fenekére
 Szedni a gyöngyöket, ah, gyáva, setét gunyolás !
 Oh jer elő ismét őrangyala gondolatimnak
 Szivből imádott név, mennyei édes anya !
 Csak teveled szeretek lehető gyakran mosolyogni.
 Esményképe dicső, szép, nemes, isteninek ! — —

Sirni ha látod a nőt, ne gunyold, mert megver az Isten !
 Tőle az élet jó s igy te becsülni tanuld.
 Mert legelőször nemde sirásban nyujtod a jelt : élsz !
 És az anyád szörnyű kínait elfeledé.
 Vedd komolyan, mikor ő emlőjét adja először
 Kín s gyönyörében rád üdvteli könyje pereg.
 És te viszont nem-e ismét sirva köszönsz neki mindent ? !
 Fájdalmában ha már ő kimerülve ledől,
 Első édeses álmát is felhagyja azonnal
 Hogyha te csak kissé sirni akarsz ; remeg ő.

Légyen bár ez a föllépése halála, sietve
 Elcsicsikál, tataroz s csókjai közt aluszol.
 Valjon hát van-e bűn, rettentőbb sérteni hölgyet
 Bár mit mást nem s ezt megveri ég iszonyún!

Oh ne gunyoljátok, ki szegény hölgy, rongyba fedetten
 Jár-kelel az utczákon, keble azért tele kincs
 Mondom : hogy le ne nézzétek, ha szegény anya érint,
 Adjatok útat, tért, hadd legyen itt szabad ő!
 Valjon szíve alatt nem-e egy Széchenyi, Petöfi,
 Franklin, Humboldt, vagy pedig egy Cicero él?!
 Tiszteljétek azért, oh mert amit ád, nem övé az,
 Egy haza tart számot hű fia s lányaira!
 Jó vagy balsorsát hűn osztani szent kötelesség,
 S el kell hagyni anyát, tenni a hon javaért.

Fejlik a gyermek s eszmél, játszik, tárgyak után vágy,
 Kisded szíve dobog, majd rebeg, érzeni kezd.
 És ki az angyaltárs, ki először játszik a gyermek
 Fúrge szeszélye között? Nemde az édes anya?!
 És a nyiló szívecskét első izbe' ki érti?
 Hölgy, ki szeretni tanít édeni csókjaiban
 Uj szeretetnek tárgyat, irányt, ösztönt jelel ő ki
 És a kicsiny ért, mert anyja lehelli belé.
 És mi az ész, hogy ez ugy megkoralátozza a szívet?
 Nézd meg a kis csecsemőt, éveken át neveled,
 S nagy nehezen fejlődik az ész, létünk adományá.
 Földi virág ez, mit mindenikünknek adott,
 Édes anyánk és gondban fölnevelé, szeretettel.
 Boldog a kit szerető anyja bocsát szabadon!
 Meg van verve, ki mostoha nő kebelén nevelődék.
 Tépd le a sárfészket, fecske lakát s lehetend
 Látnod a kisdedeket, hogy mint verik önmagokat szét.
 Miglen a szárnyra nevelt, anyja tanácsaival
 Vig csevegés közt búcsút vesz s száll tengereken át;
 Jön vihar és dörgés, enyhelye meg van azért

Kérdezz bús beteget, van-e oly ír, mint aminőt nyujt
 Gyors részvétében — irgalom angyala — hölgy?! —

Kérdezzétek az árva fiut, hogy nem gyönyörűbben
 Nyugszik-e anyja ölén, mint a világ örömén?! —

Vagy mondjál megnyugvóbb bölcseletet, szerető nő
 Lelki hiténél, bár vesd fel az ész tudományt!

Kérdezzétek a hirnek büszke fiát komolyan meg
 Cserkoszorút vágy-e, vagy becsülő anyakart?!

Tévessz pályát s látkörödet felleg beborítja,
 Hü nőd résztvévő csillaga fényleni fog.

Küzdj, fáradj, izzadj bár — örvény nyílik előtted,
 Ah de felépül a hid, női erény leszen az.

Hogyha reményed megcsal s kétség égeti lelked,
 Hölgyima lesz balzsam s lelked erőt nyere így.

És ha barátod eserbe hagyand, megsértve a szíved,
 Gyógyír hull rá, nőd könyje az égi nedű.

Bármint egyre csatázzon a sors, üldözzön az élet
 Hölgyed hogyha szeret, győz szive minden erőn.

Késő éj, lassanként alvó félben a mécses

S hallgatagon, mereven nézem a szikratusát.

Lassanként fogy, felfel lobban, küzd erejével,

Többszörözé lángját hirtelen és — elaludt.

Néma setétség lőn s szememet már szinte behunytam.

Rémlő óraütés ver fel a párna közül.

Nagy toronyóránk éji tizenkettőt üte már el

S hirtelenében fény vette körül helyemet.

Szent Isten! . . . remegő hangon kezdettem imázni.

Ah de a hang elhalt s kellemes élv lepe meg.

Egy bús nő állt ágyam előtt s így kezdte beszélni :

„Éj s napon át mindég, itt vagyok én teveled!

Több izben vezetem kezedet s engem te nem ismersz.

Hogyha könyöd csordul, égi lehelletem az.

Oh de a percz itt . . . Dolgozz, folytasd, díjaidat fent

Én adom át néked, én adom, édes anyád!“ — —

„Édes anyám! óh édes anyám!“ megölelni akartam,

Jaj de hamar tova tűnt s néma, sötét helye lőn.

BÁTORFI LAJOS.

Előre!

A jót magáért kell szeretnünk, nem mivel hasznunkra válik.

Pichler Karolina.

Ha megvárják a magyar nőtől, hogy hazáját szeresse, valjon viszont ne részesíttessék-e ő is a haza jótékonyosságában? — A férfiak nagy, de legnagyobb része azt mondja nem; ha nem mondják is ki e rettentő szót, tényleg azon vannak, hogy a nő legyen csupán nő, kinck csak fájdalma nő, de öröme vajmi kevés aránylag ahhoz, amit a világ, illetőleg a társadalom adhat, nyujthat.

Joga van a nőnek hazájától minden oly kedvezményt élvezni, mely szívyszerelmét, honleányi buzgalmát növeli, ezt a polgárisult világ fennen hirdeti, sürgeti és követeli, és ezt nem annyira a nő saját érdeke, mint inkább a nő életével összekötött, összeforrt család java igényli, mert tegyük fel, hogy egy közép körbeli családapa hirtelen elhal, az özvegy nő apró gyermekekkel maga marad, valjon mit tegyen a czélszerűen: férjhez menjen-e ujolag s a gyermekeknek mostoha apát szerezzen, vagy maradjon egyedül az édes anya? — ha ezt teszi, mily sors vár rá? nézzük közelebbről.

Az előítélet és gúny, de meg rendezetlen közjogi állapotaink sem engedék, hogy a nő politikai s társadalmi állásának jogi körülményeit értse, tanulmányozza némileg és magáéva tegye, hisz arra valók, ugymond, ily esetekben az ügyvédek, köszönöm szépen e gúnyt! nem-e világos gúny ez egy fiatal özvegyre? — Annyi a per, annyi a sok mindennemű követelés, hogy a szegény nő tájékozni sem tudja magát, hamar tanácsot kell kérnie ügyvédjétől, ámde ennek sokszori igénybe vétele, félér kiadásilag talán már a követelés mennyiségével és meg hozzá a pletyka, mely az ügyvéd gyakori megjelenését kíséri a fiatal özvegnél, erkölcsileg hátrányul szolgál mi ennek a következése? az, hogy az özvegy nő részint tartózkodó, részint bizalmatlan lesz s ismét ennek következése az, hogy elmarasztalások történnek a bíróság részéről késedelem miatt, tehát új csapás, most tanácsot kell kérnie ettől, amattól, kérni, könyörögni kell I. éternél, Pálnál s mindegyiket díjazni, különben jégre vezetik a törvényes formákban járatan szegény nőt s mindez így megy haláláig, vagy férjhez menetelég, vagy legtöbb esetben vagyoni tönkrejutásáig.

Erre azt vethetik szemünkre, hiszen minden nő megszerezheti önszorgalma által mind-

azon jogügyi ismereteket, melyek koronként körülötte előfordulnak; nincs már szaktudomány, melynek kimerítő kézi könyve ne volna, tehát megszerezhetik, olvashatják, tanulmányozhatják a nők is, — mind szép, mind igaz, ámde még sem oly neme ez az ismeretgyűjtésnek, mely egyes esetet kivéve, hasznos volna, mert először legtöbbnyire csak az a tanulmány maradandó, melyet serdülő korunkban szerzünk, másodsor az előítélet, a gúny folytonos kísérője a szegény nőnek, ha a szükségparancsolta ismeretek gyűjtésében szorgalmas kezd lenni, és végre harmadsor oly bonyolult legtöbb esetben a jogügyi kérdés, hogy inkább elrontatik akkor, midőn felületes ismereteket szerez valaki s intézkedni kíván.

Ezekből az világlik ki s az a tanuság, hogy alaptörvényeinkről az első s általános ismereteket el kell sajátíttatni a nőkkel is, és pedig minden növeldében mindazon felserdült leányoknak rendes tantárgyaul rendelni, kik az intézetből, iskolákból kilépve, a családi körbe jutnak. Tagadhatatlan, hogy visszásnak tetszik az eljárás, de csupán azért, mert szokatlan. Ha a férfiak megtanulhatják a sajátlag női teendőknék nevezett dolgokat, valjon miért ne tanulhatnának a nők is oly férfias tudományokat, melyekkel hasznára válhatnak a családnak még nagyobb, még szélesebb mérvben, mint jelenleg.

Csak nézzük ez ősi szó valódi értelmét „feleség“ — feleségység! — Valjon nem-e azt jelzi, hogy mindenben fele segítsége legyen a nő férjének, nem pedig elvont fogalomszerűleg.

Mind annál, ki édesen mondja ki e szót feleség, keserűvé válik azonnal, ha őt nem csak korlátozni, de felette fölénnyel akar uralkodni s nem engedi meg, hogy nézetét, vágyát előterjesztve a legszebb egyetértés és akarattal intézkedjék oly dolgok felett, melyek mindkettőjököt illetik, érdeklik.

Azt szeretik sokan felhozni: a nő oly gyenge teremtes, hogy őt nem lehet, nem szabad mélyebb s magasabb gondolkozásnál társul venni. Ez oly nevetséges állítás, melyet csak szánni lehet! Az emberiség összes multja minden lépten nyomon azt jelezi, hogy a nők, ha szabadon neveltettek, nemesak hogy erősebbek valának sokszor az elhatározás perczében mint a férfiak, de sőt világ dicsőségre emelkedtek, noha oly sokszor s oly sokan kívánják a ragyogó dicsfényt elhomályosítani.

Mutasson valaki egy érzésteljesebb s óriási nagyságában magasztosabbat azon jelenetnél midőn a magyar nő, az édes anya, a lelkes honleány maga vezeti gyermekét a vérpadra

biztatván : légy bátor, fiam! mint magyarhoz illik! Ehhez hasonlót nem mutathatni fela, világban ha külformájában igen bár, de az apának oly mély és magasztos érzelme nincs s nem volt soha, mint az anyának. Az apa nem tud, nem bír soha úgy szeretni, mint a nő, mint az anya, ezt a legfeketébb nőgyűlölő is beismeri.

Már most, csak e rövid leírás után is nem pirul-e mind az, ki megtagad minden oly ismeretszerzést a nőtől, melyre a természet képesíté.

Beismerjük, miszerint legyen a társadalomban különösen körülirt s nembeli foglalkozás, mert különben zürzavar fejlődhetnék ki, ámde ebből nem következik az, hogy hát a nő csak süssön, főzzön és varrjon, sonst gar nichts!

Ha Deák Ferencznek az európai diplomátának faragcsálni szabad s ebben nem gátolhatja senki, mert egyéni szenvedély, valjon mért volna a gunytárgya egy nő, ha a corpus jurist (magyar fordításban) forgatja kezében holmi imelygős regény, vagy kezdő poetának egyszerű verses könyve olvasása helyett?

Mindezekből azt akartuk kihozni, hogy ensőbbileg határoztassék el: miszerint országunk közjogi ismeretei taníttassanak a nagyobb önéveldekben és tanodákban, mely káros emmi esetre sem lehet, hanem hasznos igen s nagy mérvben s csak ez által megyünk löbbre egy lépéssel e szó teljes használásához: **NELETSÉG!**

KANDI KLÁRI.

Szerelem.

(Hiel után hollandból.)

Szerelem, kék forrása, ki mint a nap ragyog,
Ki a sivar vadont is édennek alkotod,
Ki a kopár talajból növelsz virágokat,
Ki által szivről ajkról bübájós dal fakad.
Oh szerelem, ki minden gyermeknek adsz anyát,
Öröklétként lebegsz az enyészttő siron át.

Ki nem becsül s nem érti nagy nemességedet,
Az megtagad szépséget, erényt, meg az eget,
Nem látja, mint virul a völgy szende liljoma,
Fülébe nem hat édes madárzengés soha,
Egy üdvs hang sem éri lelkét, oh szerelem,
Mint a halál erős vagy, s mi jó, tőled leszen.

Soha nem érezett az tündöklő lány szemét,
Az anyacsók nem fuvalt lelkére melegét,
Gagyogó gyermekektől nem engedte keble fel,
Friss csók után nem vágyott, mely szomju ajkra kel,
Arzát testvéri részvétkönyek nem öntözték,
Önzés, irigy gyűlölet pusztítják belsőjt.

Tiszteld hát a szerelmet, ez meg nem szégyenit,
Kövesd híven parancsát, kövesd intéseit;
Virág ezt illatozza, ezt zengi a madár,
Ezt sugározza a nap, ezt a szellős határ,
Az anya ha énekel, a gyermek ha nevet,
Mindegyik azt beszéli: szeress, szeressetek!

BUJDOSÓ.

A titok.

— Humoreszk. —

„Ha előttünk a férjeknek titkaik vannak sohasse keressük azokat kikutatni. — Adolf titka iránt közönyösnek látszassál, — ne kinozd őt hamarkodásaiddal, hiszen csak még két hónapi házasság vagytok, mi legyen ennek következménye? — Meglásd, egy szép reggelen ő maga fogja előtted feltárni titkát, s bizalommal fogja neked megmondani, hogy mi nyomja szivét, néked pedig elégtételül az marad, hogy célodat elérted, anélkül, hogy a családi béke megháborított volna.“

Ez volt vége egy levélnek, melyet Zsófia nagy figyelemmel négyszer is elolvasott, azonban mégis kevés vigaszt látszott benne találni, mert az asztalra veté, s gondolatokba merülve szomoruan lépett föl és alá.

Nénikék könnyen osztnak tanácsokat. — gondolá — közönyös legyek Adolf irányában! miképen lehetséges ez? A hol szeretnek, ott közönyösnek sem lenni, sem látszatni nem lehet. De hiszen néném csak a titkot gondolá — suttogott egy jó lélek. Titok vagy Adolf az egy — e szerencsétlen titok iránti közönyösség egyszersmind Adolf iránti közönyösség volna — ezen uton nem haladok, semmi esetre, más eszközt kell találnom — tudnom kell mindent, kerüljön akármibe.

A terv elhatározottat és Zsófia iparkodott tervét kivinni. De fontolóra akará venni, miképen érheti el célját a legjobb uton.

Szerelem és gyengédség! ez volt jelszava.

Himzőasztalkájához ült és szorgalmasan dolgoztatott; olykor felkelt, hogy a konyhába nézzen vagy az órát nézte, hogy Adolf jön-e már. Az óra tizenkettőt ütött s pár perc múlva Adolf lépett be a szobába, hivatal órát elvégezvén.

Szeretetteljesen sietett eléje Zsófia, szívesen ölelé őt magához, kérdé tőle, mit tett egész nap, gyengéden inté őt, hogy erőtetni magát, s szüksége van nyugalomra s végtére mondá, hogy ma a színházban új opera adatik, egy páholyt bérelt ki s akarja, hogy Zsófia egy kellemes estét töltsön. Zsófia boldog volt — oh ez a szörnyü néne, gondolá magába sohasem irok többet neki.

„Édes Adolfom! mint gondoskodik rólam, mily szívesen szerzesz nekem örömet.

„Szót sem érdemel — jól tudtam, hogy ízlésed szerint cselekszem. Kedveled a zenét s ezen opera híres mestertől van. Láss csak piperédhez, hogy este fényesen jelenhessél meg.

„Igen igen! — De minő rendezetlen állapotban van hajad, a szél, édes Adolfom szétkuszálta szép fürtjeidet.

„Oh! az mitsem tesz, — válaszola Adolf nagyon közönyös hangon.

„Az igen sokat tesz barátom, büszke vagyok szép hajadra, mert jeles tulajdonaid mellett, ezek a szép barna fürtök tanítottak meg engem tégedet szeretni, tevé hozzá pajzán mosolylyal.

Adolf halkán sohajtott s elmélyedve látszott gondolataiban.

„Mi bajod van Adolf? — kérde Zsófia gyengéden és résztvevőleg, — beteg vagy? vagy tán valami kellemetlenséget tapasztaltál, vagy olyas valami bánt, mit nekem tudnom nem szabad?

„Mit neked tudnod nem szabad? Nem! nem! De hogyan jöhetsz csak ily gondolatra?

„De valaminek mégis kell lenni! mondá Zsófia gyengéden és azon reményben, hogy sikerülhet neki mindent megtudni.

„Természetesen — viszonzá Adolf — de csak csekélység az egész, elfelejtettem — de mégsem, most még ne tudd meg, máskor meg fogom mondani, az időpont még nincs itt, egy kis meglepetés reád nézve, édes tubiczám!

És szórakozottan csókolt kezét.

„Reám nézve? — kiálta Zsófia örömmel, és én közönyös legyek, — gondolá — közönyös legyek, oh ez szörnyűség volna.

Zsófia volt e titok középpontja és e körülmény a dolognak más fordulatot adott.

„De igen is sokat mondtam már! Hány óra van?

„Mindjárt itt lesz az étel! s kezével csókot hányván neki, kisietett.

Visszajövet némely csekélyégeket rendezett az asztalon s egész vidámon mondá: — Egy kis negyedóra mulva, éhséged csillapítva legyen. — Haragszol, hogy várnod kell?

„Miért haragudnám?

„S tudod kedves Adolfom, mit akarok ez idő alatt tenni?

„Mit?

„Fürtjeidet akarom rendbehozni! Pipere asztalkájából elővett fésűt, keféit s munkáját akará kezdeni.

„Oh! csak hagyd azt galambom, főfájásom van.

„Majd jégborogatásokról gondoskodom, de előbb hajadat rendezem, kezem oly könnyűded és gyenge, nem is fogod érezni, hogy ide s tova rángatom fejedet.

De Adolf nem hallá e tréfás szavakat, s komoran tekintett maga elé, s midőn észrevevé, hogy Zsófia hozzá közelg, fölugrott és mondá:

„Nem! nem lehet, nem hordozom többé! s e szavakkal kirohant.

Zsófia megilletődve nézett utána, és ismét néjnje leveléről gondolkodott.

Rövid idő mult el e titokteljes jelenet után.

Zsófia mindent elfelejtett; Adolf mint azelőtt a szeretetteljes gyengéd férj vala.

Egy napon, midőn Zsófia házi teendőivel foglalkozott, a levélhordó egy levelet hozott Adolfnak.

A levelet Zsófia Adolf íróasztalkájára tétette, és tovább folytatta a fehérneműek körüli foglalkozását. Így ni — mondá — minden a legjobb rendben, de itt nincs mindennek helye, ezt Adolf szobájába visszük. S a fehérnemű közül kiválasztott néhány darabot és átvivé Adolf szobájába.

Mindent illendő helyére tett, s még egyszer körülnézett a szobában, mintha valamit találni akarna, mi elégtelenségét fölébreszthetné s megis találta.

„Mily poros Adolfom íróasztalkája — nem bizhatok semmit cselédeimre, ők nem örömet teszik meg, tehát magamnak kell hozzá látnom. E foglalkozás alatt kezébe akadt a levél, mely az asztalon teküdt. Érdekes kézírás — ez férfi írása — mondá Zsófia — kitől jöhet e levél? Tán valami fontos hirt tartalmaz. — Megengedé ugyan Adolf a hozzá címzett levelek felbontását, de mégsem akarom ezt tenni, mindig rosszaltam, ha anyám tevé — de ez valami egészen más. Magamhoz veszem a levelet, hogy Adolf mindjárt megkaphassa. — S a levéllel együtt elhagyá a szobát.

Dolgozni kezdett, szorgosan elrejtve a levelet, dolgozókosárcájába, hogy el ne vetődjék valahová.

De olykor valami daemon veszi birtokába okoskodásainkat, és minden jobb gondolatot, mely bennünk ébredni készül, legyőzni képes. E daemonok egyik leggonoszabika a kíváncsiság, száz közül a legrosszabb, mi a hölgyekre nézve veszedelmes.

Zsófia még egy darabig magában okoskodott, képzelhetjük, hogy ez okoskodások

mind e szavakkal végződtek : de hiszen Adolf megengedé. És Zsófia fölbontá a levelet és olvasott :

Kedves Adolf!

„Tegnap kaptam leveledet. Tódor és Anna üdvözlétüket küldik. — Ezer menykő! csaknem elárultad titkodat; aggodalmaid nevetni késztet. Menyegződ előtt is, nem sok hija volt, hogy titkodat elárultad, de lélekjelenlétem megmentett. S ha ez nem lett volna így, mi baj? Az igazság napnál fényesebben lett volna kiderítve, térdeiden kértél volna bocsánatot és örök szerelmet és hűséget esküdtél volna. Könyek és csókok között bocsátott volna meg Zsófia és ép oly jó nőd lett volna, mint jelenleg, óh! tudjuk mi azt jól. Elj boldogul! Személyesen többet, mert a legközelebbi héten mindnyájan nyakatokra jövünk!

Arthur.

Zsófia halványan dőlt vissza a pamlagra. Könyek pergének le szép szemeiből, és reszkető kezeiben tartá a szerencsétlen levelet. Ez mégis sok — zokoga. Megcsalatra, kigunyulva lenni. Oh! ezen Arthur! Gyülölöm ezen embert, Adolfot minden könnyelműségre tanítja. Dandy, semmirekellő ezen ember. Ő nem jó házamba! De a titok valami rettenetes lehet, ha Adolf oly szorgosan rejtegeti előlem, és az a guny e levélben? Megbocsátának igen, de mégis hálnék ha e titok kulcsához jutnék, és e titkot tudnom kell.

Most Adolf lépett be. Csodálkozással tekintett könyező nejére.

„Mi bajod van, beteg vagy Zsófia?

Zsófia nem felelt, hanem zokogva rejté arcát tenyerébe. Adolf melléje ült. Beszéli, miért sírsz?

„Oh! hagyj meghalnom.

„Zsófia! mi történt — mondá hirtelen, — mit jelentsen ez, az igazságot akarom hallani.

Némán, de könyes szemekkel nyujtá neki Zsófia a levelet. Adolf gyorsan elolvasta, boszusan nevetett s az asztalra veté. Zsófia, ki figyelemmel kísérte, elborzadva felkiáltott:

„Te nevetni tudsz Adolf! oh, ez életem megmérgező.

„De légy józan édesem, csekélység az egész, említésre sem méltó, cseppet sem nyugtalanítson.

„Ne nyugtalanítson? — Hamis szived van!

„Hamis szivem? — mond Adolf különös komolysággal — nem, édesem hamis hajam.

„Hajad? — kérdé Zsófia meglepetéssel.

„Az igazság jogát követeli! mondá Adolf ugyanazon hangon, tehát legyen. Miután tit-

komról már tudomásod van, és könyeid után ítélve azt gondolod, hogy irántad valami kis bünt követtem el, fel akarlak világosítani, de meg kell ígéred, hogy ezután is úgy szeretni fogsz, mint eddig szeretted.

„Oh! még jobban, még jobban, ha ártatlan vagy. Adolf mosolygott.

„Arthur levele természetesen aggodalmakat gerjesztett benned.

„Oh nem, mondá Zsófia komolyan, már négy hét óta bizalmatlankodom, s naponként számon akartalak kérni.

„Egy? de áttérek a felvilágosításra. Kézfogónk után beteg lettem!

„Oh! jól tudom — mondá Zsófia szomoruan.

„Az orvos megparancsolta, hogy hajamat vágassam le. Szép fürtjeim a fodrász kegyetlen ollója által hullottak le. Midőn meggyógyultam, kopasz valék és csunya s úgy néztem ki, mint egy chinai. Tudtam, hogy hajam neked annyira tetszett.

„Hogy szerettelek.

„Féltem, hogy hajam nélkül, kopaszon nem fogok neked többé tetszeni, és szerelmedet is elvonod. A hiuság is határozott egy kissé s így tehát Arthur tanácsát követém és vendég-haját csináltattam magamnak. Ez az egész titkom, mondá hosszú lélekzetet véve.

„Multkor mindent be akartam vallani neked, és ismét hajamat dicsérted. Nem akartam kedvedet szegni és hallgattam.

Zsófia mosolygott. Szép arczáról eltűnt minden bánat.

„Szabad fürtjeimet megtartani, kérdezé Adolf, mialatt szemeiből a könyeket csókolá le.

„Természetesen, — mondá Zsófia — nekem csak jó férj kell, — és átölelé gyengéd hévvel Adolfot.

Most boldog volt, hisz férje titkát osztá.

Németből MAURIZIA.

P á r s z ó.

A hölgymaunicipatió ellenségeinek ajánlva.

Ki adta férfi jogodat

Miként bilinesben tartsd a nőt?

Avagy nem társad ő úgy az Isten, mint emberek előtt.

Nem társad-e, kinél gyakran Meghajtod büszke térdedet.

De mégis rabigában vágysz Tartni a lelket, szellemet . . .

Isten jogába vágysz, bitor!

Vigyázz, rád büntetése forr.

Király és zsarnok előtted
Egészen egyenlőt jelent?

Láncz és kormánypálcza egy? és
A bűn már vissza sem rettent?

Áldást mond ugyan sok rátok,
De az áldás **tőlük**: átok.

Rablélek kívánja csak, hogy
Mások igát viseljenek,

Ily lélekkel semmi dolgunk.
Szent czél, mely előttünk lebeg

JENŐKE.

Férj és nő.

A női nem a bölcs gondviselés által azért osztatott az emberiség közé, hogy ezt érdekessé tegye, ép úgy mint okos írók silány dolgozataik élére gyönyörű mottokat szoktak tenni. Midőn Isten az első embert teremté, férfit teremtett és azon gondolkozott, kit adjon mellé társul. Egy angyalt? — Ah, az ember az angyalból előbb embert csinált volna, mint az angyal ő belőle angyalt. Ekkor liliumlevelet és harmatcseppet vőn az örökkévaló, ebből téisztát gyurt és alkota egy lényt; ennek arczára liliumot és két bimbót tett és szemébe két csillagot ültetett, szájába pedig a tenger fenekéből való gyöngyöket sorozott és ajkára koráll és szívébe acolhárját helyezett, ezután a részvét és szerelemnek egy fohászat lehele belé és ezen lényt nőnek nevezé. Hogy azonban a nőt a férfi irányában vonzóbbá tegye, a férfi egyik bordáját adá neki és így andalog a nő a férfi oldalán és megzabolazza és megszelidíti, őt mindinkább istenesebbitvén, majd a részvét, majd pedig a szerelem fohásza által. — Mondani lehetne, miszerint a két nem közti rokonszenvi varázs azon alapszik, hogy minden férfi addig keresi bordáját, míg azt megtalálván ismét sajátjává teszi. Ha a férfi bordáját csakugyan megtalálta, a becsületes találó megjutalmaztatik — és akkor egész lénye tökéletesebbé válik és ő fölötte szerencsés. Gyakran azonban csalódik a férfi és egy más egészen idegennek bordájával kel egybe, ekkor a házasság nem más, mint örökös oldalszegezés és szünni nem akaró oldal-fájás. —

S . . . r.

Szép vagy lányka . . .

Szép vagy lányka, midőn
Biborbárony ajkad
Nem féli nevezni
Magyarnak magadat.

Szép vagy, midőn beszélsz,
S édes anyanyelved
Végig cseng, minden más
Külfországi felett.

Szép vagy, midőn deli
Termeted nem enged
Hazád divatán kü
Más divatnak helyet.

S szép vagy főleg, midőn
Hogy ki vagy, meglátszik,
Ha rólad nemzedet
Színe lesugárzik.

De legszebb akkor vagy,
Dicső egész valód.
Midőn, ha kell, beteg
Hazádat ápolod.

ANTÓNIA.

Szarvasvár, febr. 1869.

Édes Klárikám!

Városunkban nem hiába a farsang utója járja, olyan dinom dánom van, a mely hét országra szól! A sokféle meghívó jegyet alig képes az ember mind elolvasni, hát még mindegyikben részt venni! — Hiszen téged is fog érdekelni ha meg írom mindazon vigalmakat, melyek az elmúlt hetekben tartattak, tudsz-e németül olvasni? hát volt: Turnbál, Sängerbál, Handelsbefliesrerbál, (ez egy szó), Unteroffizierbal, Wirtschaftsbürgerbal, (ez is egy szó), Industriebal, Casinokränzchen, Nobelbal, mit und ohne Masken stb. ugye édes Klárim ennyi elég ebből, volt azután patvaristabál, Deák bál, ezek már magyarul lettek nyomtatva, és meg is tartva.

Báلكirálynét már én hogy is nevezhetnék, az se téged, de még engem sem érdekelne, báلكirályt, no az meg nem járja. Azt még is megírom, hogy mindazon elősorolt német bálokban egyetlenegy frakk sem szerepelt! Szégyeneljék azok a pesti urak magukat, azoknak kellene a legkitartóbbaknak lenni, no prosit! Én ha pesti tánczosné volnék, biz Isten, olyan Bach-rendszer fecske farku maradványával szégyenelnék tánczolni, hát te édes Klárim tánczolnál-e vele? (Még a chinai birodalomért sem! mert csakugyan kín a tánczolás velők igazi magyar nő részéről. Szerk.)

Igaz! Majdnem gyanuba jöttél egy alarczos bálban egy esinos deli alföldi menyecske mindenki figyelmét magára vonta, gondold én te reád gyanakodtam, hogy nem-e jött kedved Szarvasvárra jönni mulatni, de utánna gondoltam, ha Klári barátném volna ő, akkor bizonyosan fel is jött volna a páholyunkba, hej de jól mulattunk volna, meg rostáltuk, meg-

kritizáltuk volna az urakat, így hát belenyugszom, hogy hát nem te — hanem tudja Isten ki volt ama csinos magyar menyecske!

A januárra szolló „Kandi Klárit“ vettem, meglepett csinosága, jobb is lesz így, füzetként küldeni, nem fogsz megneheztelni, ha az egészre egy kis bírálatot teszek, ezt mint jóakaró barátnédtól felveheted: A versek jók, Értsük meg egymást, ez igen világosar van írva, de azért még sem értenek meg bennünket! János bácsin jót nevtünk. Két szív, ez igen kezdő kéz írhatta, no se baj, majd utóbb ez is kinövi magát. — Hasbeszélő, jó. — Villanykák, a harmadikra van egy kis észrevételem, t. i. hagyjuk mi a kétértelműségeket más lapoknak, a Kandi Klári legyen a szó legszebb értelmében művelt női éleztlap, legyen az olyan irányu, hogy minden hajadon bátran olvashassa! Szerettem volna ha te is édes Klárim jelen lehattél volna, midőn multkor egy nagy társaságban melletted felléptem és előfizetőket verbuváltam, nem használt semmit sem ékesszólásom (no ne nevéss ám) (Dehogy! sőt puszizom a kezét, s dicsérem nemes szívét, esztét! Szerk.) halld mit hoztak fel ellened, és mily mentségeket gondoltak ki, az egyik ezt mondá: Isten őrizzen ettől a laptól, hisz ha hordatnám, az egész világ, már a férfi világ ellenem lenne, a másik: no de hogy is állhatna meg egy nő éleztlap? utánna egy másik — hisz Kanizsán jön ki — azaz, akkor hogy is lehetne jó! — Meg egy másik, ha bizonyosan tudnám, hogy az a Kandi Klári nő, no akkor hordatnám stb. egy párnak az sem tetszik, hogy olyan ritkán jelenik meg, míg az egyik szám a másik után megjelenik, addig az előbbit az ember el is felejtí, eleget mondám, hogy nem függnek össze, nem használt. No de ez ne vegye el kedvedet édes barátném, (Sőt inkább ösztönöz s valóban erélyesebb kitarásra serkent. Egyébiránt a felhozott ellenvetések majd minden városban ismétlődnek, a legderekabb benne az, hogy Kanizsán jelenik meg? ergo nem ér semmit; hát csak a fővárosban vannak magyar nők? hm! az egrí nők pestiek valának? Zrinyi Ilona, Rozgonyiné stb. pestiek voltak? az a sok nőegylet, mely édes hazánkat a szeretet lángszivárványával öleli át, mind pesti? . . . Mondja meg édesem nekik, hogy ha ők pesti lapot akarnak pártolni, mert csak az jó, mit mondanának hozzá, ha a házasulandó férfiak — követvén e hölgyek nézeteit — Pestre mennének feleségért, mert csak a fővárosban vannak jók, szépek és kedvesek! no ezen aztán mosolyogjunk

ám! Szerk.) jelszavad ez legyen „kitartás“ bizonynyal kívánt sikert fogsz aratni. Most Isten veled! Üdvözöl őszinte barátnéd

SZARVASVÁRINE.

Vivmányok

a női emancipatio terén.

— Münchenben egy tevékeny nőegylet művészi-iskolát alapított leányok számára. Célja leginkább abban áll, sok tehetséges lánynak életállást biztosítani azáltal, hogy a naponkint nagyobb mérvet öltő műiparra képezze és képesítse, másrészt pedig, hogy mindazoknak, kik leánygyermeküknek szeretnének ugyan némi művészi ismereteket szerezní könnyű és olcsó alkalmat adni, mi eddig fő akadály volt vágyaik és óhajaik teljesülésére. Az intézetet Unger kisasszony vezeti, ki szép tehetségével már ismeretes az illusztráció terén. Tanítatik: Rajzolás, gipsz-ornamentumok, fejek, figurák és az élet után is. Ehhez csatolatik a festőiskola is; ezeken kívül előadások tartatnak a perspektiváról és a művészet történelméből stb.

— Nagy-Körösi nőegylet mult év decz. 20-án alakult meg, elnökét megválasztva és a szabályokat megalakítva, leginkább a nevelést, kisedővodát, bölcsödét és cselédek javítását tűzte ki célul, vallás, vagyon és rangkülönbség nélkül. Jelenleg a nőnevelő intézetet létesíti, 7 éves kortól 14 éves korig vesz fel elemi-tudományokra, kézi munkákra leánykákat, árva gyermekeket és azokat gondosan ellátni s nevelni igyekszik. Eddig ezen szent célra befolyt 1000, mond ezer forint. Tagsági idő 3 év, évi díj 50 kr. Az egészet egy elnöknő és 7 bizottmányi tagnő vezeti, üléseit szombati napokon tartja. Az egylet titkára Ádám Gerson ur igen nagy tevékenységet fejt ki. Január 27. az egylet már bált is tartott, a tiszta bevétel 800 frt. körül van, a sorsjegyek igen kapósak voltak, ezen bál ügyes rendezőnéje Beretvás Jánosné sz. Halász Paulina asszonyság volt, ki jelen egylet célja előmozdítására mindent megtesz. — Bővebben máskor, — végül csak azt jegyezzük meg, hogy ezen egylet alakulását nagyrészt Bakos Ambrus h. ügyvéd ur neje fáradoalmának is köszöni.

— Orvos-hölgyek. New-Yorkból írják, hogy az orvos-hölgyek száma évről évre nő. Már eddigelé több mint 600 nő nyert orvostudori oklevelet az amerikai főiskolákban. Köztük van elég, kik 10—15,000 dollárt is keresnek évenkint. Hogy azonban az orvos-

nők e szaporodása mily hasznára lesz a gyógytudomány fejlődésének: arról csak a jövő fog bizonyosságot tehetni. Annyi azonban már is bizonyos, hogy igen ügyes gyógyászok vannak közöttük.

— Az első nőklub Londonban. Az ugynevezett „irodalmi kékharisnyák“ azt írják: „hogy a szabad Angliában, egyedül a nők a nemszabad teremtmények!“ Ezért épen nem hiányoznak közülök a merész, a vállalkozó vezérharczosok, kik a nőnem szabadságának kiküzdése végett mindent elkövetnek, mindent megkísértenek. Tollal és ténával harcolnak a nő-hősök nemök felszabadításaért, és már egész a parlament ajtójáig előrehatoltak; hanem az ott ülő szigorú urak siketek maradtak még mindig a szépnem iránt.

„Önmagatok tegyétek magatokat szabaddokká!“ kiáltják azon urak a nőkhöz „és akkor aztán azokká lesztek. A szabadságot nem szokták ajándékba adni, hanem azt ki kell küzdeni, meg kell hódítani!“

A hódításhoz ugyan az angol ladyk mindig jól értettek; s a „teremtés urait“ minden időben látták ők lábaiknál rabszolgailag epekedni; — hanem a nőket az ilyen meghódítás nem elégitette ki; minthogy mihelyt kikapodezték, kirajongták az urak magokat: azonnal a klubokba menekültek, itt játszani, dohányozni, öklöződni, fogadásokat tenni, ujságot olvasni és halálosan unatkozni; . . . mialatt a nők otthon maradtak és nagyon unatkoztak; — s legfeljebb vaskos regényeket olvasgattak, sőt azt irogatták is; hanem a klubok zárva maradtak előtőlük; mert egy vén angol törvény szerint, — a mely mellőzhető nem vala — a klubok a nők számára tilalmasak valának. Nem csoda tehát: ha a nők mindent elkövettek, hogy azon akadályon bármiként áttörjenek. A nők, szokások szerint igen ovatosan fogtak a dologhoz: hogy klubjogra tehessenek szert. Lady Ashbon 1834-ben azt indítványozta: miszerint állítsanak nőklubot a végett, hogy legyenek segítségül a népnek, hogy a szülőtlén leányokat, a kik mintegy őrtenül az utcára vannak kitaszítva, kivette, — és már korán a nyilvános elfajultság martalékául esnek oda, mentsek meg, a társadalmi élet hasznos, erényes és tiszta életü tagjaivá; és a házi s családiélet számára.

Ezen eszmét s indítványt a nevezett lady nemes rokon gondolkozásu sorsosai melegen karolták fel; és mintegy 60 magas rangu delnő egyesült azon feladat eszközlése végett. Az egymással szövetkezett nők klubot szer-

veztek, alapszabályokat készítettek és saját erszényeikből összetették a szükségelt pénzerőt. Ez volt az első nőklub s azóta Európában az angol nők első helyen állanak a társadalmi emancipáció dolgában. Ebből az a tanúság: hogy a férfiak nem igen tesznek a társadalmi emancipáció érdekében, hanem a nőknek magoknak kell azt sürgetni s tenni.

— Berlinben jan. 14-kén nyitották meg a „Victoria lyceum“-ot a nők számára, a trónörökös neje jelenlétében, ki az intézetnek főpártfogója. Már addig 180 nő jelentkezett az előadásokra. — Sileziában Briegben egy hazafias polgár által női ipariskola alapított, melynek feladata lesz „a műveltebb osztályok leányainak és nőinek munkaerejét nagyobb mértékben kiképezni, mint eddig történt, és ezt czélszerűen értékesíteni.“ Terve már megjelent, s csak a kivitel van hátra. Mindezek arra irányzott törekvések, hogy a társadalom a nő tehetségeinek több hasznát vegye, mint eddig.

Kandiságok.

— Miskolczon a napokban hunyt el Nagy Ignáczné sz. Csengeri Zsuzsánna asszony 104 éves korában. Özv. Klingert Antalné pedig Kecskeméten 105 éves korában halt el; hagyott maga után 67 unoka és dédunokát.

— Pozsonyban egy élelzap szerkesztőjét két gróf a bálból kidobatta fogadott embe-
reikkel.

— Bereghmegyében febr. 9-én a megyebeli agglegények Beregszászban tánczvigalmat rendeztek jótékony célra, hm! legnagyobb s legszebb jótékonyosság lett volna magukon kezdeni s Isten rendelése szerint megnősülni.

— Egy amerikai lap munkatársat keresvén magának ilyen feltételeket tűz ki: „Egy izmos testalkatu embert keresünk, ki nem fél semmitől, különösen pedig nem fél attól, hogy kézzsurásokat adjon vagy kapjon. Lóról, revolverről és késről az illetőnek magának kell gondoskodnia. A „Kandi Klári“nak is maholnap ilyesmihez kell folyamodnia azon számtalan izgató-ellenében, ki ennek szemében a szálkát keresi s magáéban a gerendát nem látja. Denique azok legnagyobb ellenségei a hölgyeknek, kik a szépet téve, nem szép hálót készítenek s így nem is szépen fogják meg kiszemelt áldozataikat; és haraguk menyköveit szórják reánk (ha félnénk tőlük), hogy nyiltan védjük a védtelen hölgyeket s levesszük az álarczot sok félszeg egyén arczáról.

— **Kérelem.** Egri származású Galovits Mária hajadon több év előtt szülőföldre s rokonai köréből eltávozván, holléte nem tudatik; tisztelettel felkéretik minden honpolgár, ki ezen még gyámság alatti hajadon viszonyairól biztos tudomást szerezhetne, arról az alulirottat értesíteni sziveskednék. Eger, jan. 28-án. 1869. Lőrinczy János, Egervárosi közgyám.

— Ritkaság gyanánt említésre méltónak véljük a következő esetet. Egy nagyvárad 61 éves ember megházasodván, e napokban egy kis új polgárnak atyja lett. Ez ugyan magában is elég különös és mai napság ritka eset; de e ritkasághoz járul még, hogy amaz ősz embor nős fiának felesége ugyanazon időben szintén egy fiúnak adott életet. Atya s fiu tehát egyszerre élvezhetik az atyai örömeiket.

— **Az amerikai hölgyek.** Hepwort Dixon mint tudva van Amerikát úgy mint van s különösen az ottani nővilágot különösen tanulmányozta. Im egy adoma az utóbbiakról irt munkájából. „Tehát mit szól ön hölgyeinkhez? kérdé őt egy Yankee a Saratoga hotel verandájában ülve. — Bájolók, természetesek, halaványok, gyengédek s elbűvölők“ felelé Dixon. Erre a Yankee félig dühösen, félig gunyosan felkiáltott: Semmit sem érnek. Nem tudnak járni, nem lovagolni, nem gyermekeiket nevelni. — „Oh önnek bizonyára nincs felesége? kérdé Dixon. — Feleségem? azt megölném! „Igen szerelemmel.“ „Nem hanem csipővással — hisz csak nézze őket, hogy mulatnak az ugrókut körül. Mit csinálnak most? s mit csináltak egész nap? Ettek s piperézték magukat. Háromszor változtatták ruháikat s háromszor mosatták s fésültették hajaikat. Ez az ő életök. Voltak-e sétálni? lovagoltak-e, olvastak-e egy könyvből — vagy tettek-e egy öltést valamely varráson? Távolról sem! Nem birnak csontokkal, nem izmokkal, nem életkedvvel — ő nekik csak idegeik vannak. De mit is kívánhat az ember? Ők gyöngyhamut esznek kenyér helyett, jeges vizet isznak bor helyett, szük fűzőket, vékony czipőket s hordóhoz hasonló szoknyákat viselnek. Ilyesmi nem életre való s Istennek legyen hála! száz év múlva egyik sem fog már utódaikból élni.“ — A Yankee ez utóbbi felkiáltásával hazafiainak elsatnyulására, kik betegeskedésüket s gyengeségüket anyáiktól öröklék, célzott.

— **A pesti szini tanoda igazgatósága** jelenti: hogy 1869- és 70-ki tanfolyamra a jelentkezések martius 15—20 közt fogad-

tatnak el. A fölvételre megkivántatik: 1-ször nőknél legalább 15, ifjakknál 18 éves életkor. 2-szor. Csinos, szinpadias alak. 3. Hibátlan. tiszta kiejtés és csengő, tiszta hang a szabatos operai szakhoz. 4-szer. Becsületos magaviselet és erkölcs. 5-ör. Annyi iskolai készütség és társadalmi műveltség, mennyit 15—18 éves korban mindenkitől megvárhatni.

— Az asszony — tolvajlás esetében szent István törvényei szerint — harmadszori esetre eladatott.

— Szt. László idejében a papoknak harmadrésze nem élt nőtlenségben.

— **Nőkereskedés.** A budavárosi kapitányság nem régiben egész nőkereskedést fedezett fel, melyet bécsiek üztek le Pestre. Az illetők Bécsben formálisan „vásároltak“ nőket, s azokat Pesten ismét eladták. A kapitányság 13 nőből álló ily transportot fogott el. Az illető kerítők is elfogattak.

— **Érdekes eset.** Kolozsvártt néhány nap előtt az Augusztinum-kápolnájában egy 24 éves ifju egy 76 éves matronával kelt össze. Ilyes valaminek is csak a farsangi bohózatok között van értelme.

— **A farsangnak is vannak** — talán inkább, mint bármely más idénynek — áldozatai. A maga nemében azonban mindezesetre eredeti az eset, hogy Prágában egy fiatal leányka bálruhában kiugrott az ablakon s azonnal szörnyet halt, — azon okból, mert kedvese nem jött el érte, őt bálba kísérendő. A női szeszélynek sokszor vannak ilyen rohamai.

— Nagyváradon a biharmegyei orvos-, gyógyszerész- és természettudományi egylet utóbbi havi gyűlésén dr. Kálmán egy nőt mutatott be, kinek szive a jobb oldalon van.

— **Landsmann Jenny** a newyorki operaszínház első énekesnője, ki O'le Bule társaságában London, Páris és Milanóban is hangversenyezett, rokonai látogatására Nagyváradra érkezett.

— Febr. 20-án a redout kis termében a pesti olvasó-egylet hölgyestélyt rendezett. Általában hazánk minden nagyobb városában tartatnak redouti hölgyestélyek, melyek kedélyessége kedvessé, mindinkább élénkebbé válik.

— **Boszorkány-konyhát** fedezett föl a budai városkapitányság a Tabanban. A ház tulajdonosnője titkos értelmű mondatok, átkok és varázslatok kíséretében kifőzött emberkoponyákból, melyeket e célból hozzá szállítottak, varázssítált készített s osztott szét a körülte csoportosuló tömegnek. A jósnőt jövedelmező üzletében a városkapitányság zavarta meg s ellene már folyamatban vannak a vizs-

gálatok, melyeknek részleteiről később értesítendjük olvasóinkat. — Népnevelés jöjjön el mielőbb a te országod! Az ily babonáskodásnak csak akkor lehet végét szakítani s úgy szólva elejét venni, ha az orvosi s természettani szaktudomány alapelvei tüzetesen tanítatnak minden leánytanodában. Ujabb szomorú adat arra nézve, hogy korlátozott nevelésben részesülnek az alsó osztályú nők!

— Egy anya leányával gőzfördőbe ment, hol még soha sem volt egyikük sem. A vetkező czellákba menve, ott a felesleges sőt minden ruha darabtól megszabadítván természetüket, elszánják mindketten magukat az izzadásra, azonban a vetkezőszoba nem a leg-erősebben lévén fütve izzadás helyett didergés fogta el a légfürdőt vevő nőket; végre a leány nem állhatván tovább a dicsőséget, dideregve átkiált: „Anyám izzad-e már, mert én fázom!” E kérdésre s a vaczogó fogakkal adott feleletre az ott ácsorgó fürdős szolganő figyelmes lévén, megszabadította az elszánt izzadni készülőket.

— M. Eredeti szépítő szert használnak az alsó-austriaiak, a steyerek és a vasmegyei németek egy része is. Ott ugyanis nemzetségről nemzetségre származik a méregévés iránti szeretet, és ugylátszik nem árt az egészségnek. A egérkő (arsenicum) az, melyet naponkint élveznek két oknál fogva, először, hogy teli testalkatuk legyen, s azért különösen fiatal lányok eszik, másodszer, hogy a hegyekeni mászkálásra erőt adjon és a lélekzést könnyítse. És az egérkő mindkét célra hathatósan bizonyult. A méregévő lányok teli kerekdedarcuak, arcbőrük tiszta és rózsás. Hanem aki megszokta ezen mérget és azt el akarja hagyni, azon mindjárt előtűnnek a mérgezés jelei s az ily kínos halál ellen nincs más orvosság, mint — újra folytatni a méregévést. Tschudi, az alpesek híres leírója jelent oly esetet, melyszerint a méregévők is, ha a rendes mértéket túlhágnak kínos halált halnak. Egy egészséges, de sovány és paraszt lány kedvesét csinos külső által is magához kötni óhajtván; ezen ismeretes szépítő szerhez folyamodott. Eleinte csak a rendes mérték, t. i. fél gránnyi adag mellett maradt, és csakhamar megtelt, egész alakja gömbölyű lett, arcán a legszebb rózsapír feküdt, szóval szép lány lett. Hogy szépségét fokozza, elég vigyázatlan volt néhány gránnal többet venni, mint amennyinél határt szabott a természet a méregévőknek, és ekkor kínos halállal áldozatul esett hiúságának. Ily esetek, fájdalom, nem épen ritkák.

— Következő mulatságos adomát közöl a „Gy. K.” utolsó számában: „Valaki, ki már többször megkísérté, hogy magát felakaszsa, barátjának, ki kérdezé, hogy ugyan mért unta meg életét, következőleg válaszolt: Én egy özvegyet vettem nőül, kinek első házasságából felnőtt leánya volt. Atyám házi boldogságom iránti örökös gondosságában, majdnem naponként meglátogatott. Mostoha leányom, nem közönséges kecskékkel megajándékozva, oly ügyesen ki tudta vetni hálóját, hogy atyám csakhamar lépre került, s rövid idő múlva lett belőlük egy pár. Ezen egybekelés által atyám vöm lett, mostoha leányom pedig atyám neje lön. Nehány hó mult el, midőn nöm egy fiuval ajándékozott meg, a ki atyám sógora, ugyanakkor nagybátyám lett, minthogy mostohaanyám fivére vala. Atyám neje (mostohaanyám) is megszapordott egy fiuval, a ki fivérem s unokám lett, mivel leányom fia volt. Nöm öreganyám lett, mert anyja volt mostohaanyámnak, s ha én, nöm férje még ennek unokája is lettem, akkor a mint valamely személy öreganyjának férje, e személy öregapjává lesz, ugy lettem én saját magam öregapja. Könnyen belátható, miszerint az ember ily életviszonyban nem igen örvendhetett az életnek.“

— (Egy érdekes örökösödési per.) A londoni törvényszéknél nem sokára egy érdekes pör fog tárgyalatni. 1831-ben, egy fiatal katolikus tekintélyes családból származott írlandi nőül vett egy írlandi nőt. Nem sokára elhagyta nejét s átköltözött Angliába — és még háromszor megnősült, s mint tehetős ember halt meg. Első neje még életben van, s férjétől csekély nyugdíjjal elégített ki, s negyedik neje a hátrahagyott birtokot egészen elfoglalta. Miután e körülmény az első nőtől származott fiunak tudomására jutott, panaszt emelt, melyben azt állítja, hogy a negyedik nőnek nincs joga a férj hagyatékához, mert az első nő életben volt akkor, midőn atyja újból megházasodott, következőleg mind a három utóbbi neje törvénytelen, s így házassága érvénytelen. Azon bizonyíték, hogy a meghalt a protestans vallásra tért át, a több nejeség vádját eloszlatja. — Mint látszik, e pör nemcsak a benne előforduló regényes jelenetek, hanem azon az angol házassági törvényekben előjövő anomaliák felderítése végett igen érdekes képet fog adni.

— A cancan Kolozsvártt nagyon megtetszett. A „Gerolsteini nagyhercegnő” első előadása alkalmával ugyanis közelebb az a tüntetés fordult elő, hogy a cancan is

méltlenségét a karzat teljes negyedóraig követelte. A növekedő zajra a működő tagok megjelentek, s néma jelekkel adták tudtúl a felpezsdülteknek a „non possumus“-t, — végre a zenekar reá kezdett a harmadik felvonáshoz, — a karzat azonban nem tágitott, s néhány éles füttyben adott újabb jelt elégtelenségének. A függöny végre felgördült, s folytatták a harmadik felvonást, miközben a pirosra vert tényerek visszavonultak.

— **Frakk és osztrák hymnus.** A „M. P.“ ban olvassuk: Az aristokratia által közelebről Kolozsvártt rendezett bálnak egy érdekes episodja is volt. Az ifjuság a legujabb divatnak hódolva, frakk- és cylinderrel ment fel s nagyon szembetűnő ellentétet egyedül egy ifju királyhágontúli aristocrata képezett tétőtől talpig magyar öltözetével. A mint a vacsora elkezdődött, a zenekar ráhuzta az osztrák hymnust. Az általános meglepetés után a jól hangolt társaság azonnal reá jött, hogy kinek a tréfája volt a frakk- és cylindereket hymnussal dicsérni.

— **Tragikomikus jelenet** volt, midőn közelebb Stettinben egy toll-gyár égett. A tömredék tollat szétszórták, a szél felragadta s a város közelebbi utcáiban hullt a tolleső, a távolabbiakban is szállingózott annyi, hogy a járókelők ruhája merő pehely lett. Eppen vasárnap volt, s a templomból jöttek, midőn e katastropha legjobban dühöngött. A vasárnapi ruhák mind oda lettek! A szél még tovább vitte a tollat s délután is alig lehetett járni. Több napig voltak pelyhesek az utcánjárók, mert a házfedelekre szállt toll folytonosan vándorolt. A ki valahová látogatába akart menni, csak kocsin mehetett.

— **Ki másnak vermet ás, maga esik bele.** E közmondás febr. 12-én szóról szóra Poroszország egy kis városában beteljesült. Midőn t. i. az nap két halott eltakarítását akarák eszközölni, nem találták a sírásót sehol — s ime a halotti vonat elől menő személyek, ott vették észre az általa ásott sírok egyikében — ülve, de meghalva. Alkalmasint gutaütés érte akkor, midőn másnak sírját ásta.

— **Varrászesizmák.** A veloczipedet nem sokára egy Amerikából származó újabb találmány fogja háttérbe szorítani, melyről olvasóinknak egy pár szót szólunk, ámbár nem fogjuk rossz néven venni tőlük, ha addig nem hiszik, míg maguk nem próbálják. A „Chicagói ujság“ szerint, ott egy Krag Márton nevű német ember u. n. „ugró csizmákat“ talált fel, melyekre már szabadalmat is

kapott. Ez a futó-csizmák azon nagy előnyt nyújtja, hogy amaz erőt, melyet közönséges járaskor a földön kifejtünk, megkiméjük és egy óra alatt 7—8 német mértföldet tehetünk vele. Főfeltétel csak az, hogy a talaj, melyen járnak vele, kemény és erős legyen, vagy legalább 3 hüvelyknél mélyebben ne sülyedjenek be rajta. Krag ur, legközelebb ilyen csizmákkal a nyilvánosság elé fog „lépni“ és találmányának czélszerűségét bizonyítani.

Villanykák.

— Valóban kiállhatatlan sétálni veled mondá férjéhez egy nő. — Nem jut odább az ember, mert minden verka csapszék előtt megállsz! — De Louisa, én már más helyeken is megálltam, hol nem volt csapszék. — Na, oda legközelebb bizonyosan építenek egyet.

— Nézze csak báró ur, ölebecském minő furcsa mesterségeket tud.

— Bocsánat Nagysád, én azt hiszem ezt nem tudja, csak meg van rá tanítva — felelt a szellemdus báró ur stoicus bölcseséggel.

— Mit olvassz kedves nőm?

— Kalendáriumot. —

— Ó bár én is az lehetnék, mily gyönyör lenne kezében lennem.

— Adná Isten, hogy te is az lennél, így legalább minden évben újat vehetnék.

— Egy agg legény látván midőn gazdaszonya több tányérból az ugy nevezett kóstolót szedegeti ki, kérdé tőle mit jelent az? az uram azt jelenti hogy szomszédaink disznókat öltek, s nekünk is küldöttek kóstolót, az dicséretes szokás ezt kár volna, ha kimenne a divatból. — Nem sokára ismét Jutka asszony tányérokban rakosgatott mindenféle kóstolni valókat, ura ismét kérdi tőle, mit jelent az? az uram azt jelenti hogy most mi öltünk disznót tehát mi is megkóstoltatjuk azt szomszédainkkal, ez rossz szokás Jutka asszony, ezt ha lehet el kell hagyni, ez nem jó divat!

— Az egyszeri cigány fel kiált: „Beh felséges jó az a szarvas-hus!“ „Erre kérdé tőle a hajdu:“ „Ettél már te Zsigu szarvas-hust.“ „Nem én nagyságos hajdu ur, hanem a sogorom testvére hüllotta az erdőben rini!“ —

— Esküvőre ment az új házaspár. A szokásos kérdések közt a cigány vőlegénytől azt kérde az eskető:

„Soha el nemhagyod-e leendő feleségedet?”

„Soha” — volt a felelet, „csak mikor hedegilni megyek.”

— Megszóllítja a Mórét a helybeli lelkészt hogy vállalná el a komaságot. Mit elfogadván, a keresztgyermek neve után ezt írta a matriculába: keresztatyja én, keresztanyja a feleségem.

Egy angol marquis azt a különöséget követte el, hogy barátjaival a vaspályán az utolsó osztályba ült. A vaspályai hivatalnokok ezen boszankodva, néhány kéményseprőt fogadtak fel, és erősen korommal bekenve az előkelő társaság között foglaltattak velök helyet. Az első állomáson a marquis első helyi jegyeket váltott, ezeket a kéményseprőknek adá, hogy a fehér selyemmel bevont pamlagon szép rajzot hagyjanak.

A februárban nősiülés, többnyire felsülés.

Hanem aki februárban meghal, az márciusban már nem búsul.

Azután amely házban illetőleg családban e hó folytán keresztelés tartatik, szabad ott táplálni a reményt, hogy ez évben ismételtetni nem fog.

Sakkrejtvény.

— Lóugrás szerint fejtendő meg. —

fog	led	nos	ér	És	Is	Nem	len
Já	het	lak	Mégis	lál	sors	szü	ten
tő	ni	be	tol	is	len	te	az
len	a	még	s lát	Nem a	ha	hoz	net
Lát	soha	más	az	gon	nyör	vá	a
d	tá	még	El nem	egy	é	do	zád
lok	lak	Nem	tol	a kö	rád	nem	laszt
vol	Vaj	vá	én	let	el	Oh nem	lok

Beküldési határidő mart. 20.

Jutalom, sorsolás után: Khera Éde „Szines könyve” Malvina arcképével.

Megfejtések.

Lapunk első számában közölt talány értelmé: „Magyarország” Helyesen fejtettek meg: Pálffy Stelczer Erzsé, Singer, Buzeszko Kata, Pirniczer Dávid, Illovay József, Bizulávy Bábi, Lakatos Sándorné, Horváth Mariska, Schwarz Emma, Körtvélyesi Izabella, Nagy Julcsa, özv. Soltész Károlynő, Hidvéghy Mathild, Bartha Mathild, Falusi Erna, Kiss Karolina.

A kítüzött jutalmat sorsolás után Nagy Julcsa urhölgy nyerte meg Ujvidéken, kinek meg is küldöttük.

Galambposta.

— I. Eger, Persze hogy várunk, fogadja őszinte üdvözlétemet! Az ígért cikk is elmaradt ám

— B. B. Buda. Szívesen vesszük.

— Sopron. Régi iskolatársam szíves küldeményét forrón köszönöm, de sehogyan sem tudom kibetüzni kilétét, pedig oly édes a boldog ifjúkori visszaemlékezés! Nagysád becses küldeményeért fogadja hódoló tisztelem őszinte kifejezését, a jóltalált arcképet különösen köszönöm.

— Flóra. Buda. Mindenkor a legszívesebben fogadjuk Nagysád oly kedves költeményeit; de ki is ne fogadná gyönyörrel a bájos virágok bájosabb istennőjének legbájosabb szellemgyöngyeit? — Iparkodunk, hogy a rózsaszínű dominoban rózsaszínű kedély uralkodjék.

— R. Pest. Magán levelet írok.

— D. Nagysalló. Rendesen expediáljuk lapunkat. Fogadja üdvözlétnket.

— Kijelentjük, hogy programmunkkal egyező s férfi által irt dolgozatot is közlünk s így eleget teszünk több rendbeli megkeresésnek.

— Tisztelettel felkérjük mind azokat, kik lapunk előfizetési díjaival hátrálékban vannak, mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert lapunk kiállítása nem csekély költségbe kerül.